

D'interés per els
qui crien bestiar

No ha estat possible resoldre fins ara el problema de l'alimentació del bestiar durant l'hivern i primavera, a pesar de tot quant ha vingut ensaijant-se a tal fi; l'ideal seria trobar una planta que durant l'hivern consentís diferents segades.

Un conegut escriptor i agricultor català, don Modest H. Villaescusa, en un treball publicat recentment en el Bolletí de la Estació Oliverera de Tortosa, amb motiu d'unes experiències practicades en les seves finques enclavades en el delta del Llobregat, amb el nou ferratje Berris, senyala'ls resultats sorprenents que ha conseguit i que resolen completament el problema de l'alimentació del bestiar en les èpoques més crítiques.

Solament amb la mitat de la producció que ha conseguit el senyor Villaescusa, o siga amb tan sols 25.000 kilos de ferratje verd per hectarea, creim que's té la solució al problema d'obtenir aliment del bestiar durant l'hivern.

Les principals característiques del Bersim, son: abundà extraordinària de ferratje, inclús en els mesos mes freds; poder altament fertilitzant i destructor de les males herbes.

Si bé pot ser sembrat casi tot l'any, lo més oportú es fer-ho en els mesos de tardor i hivern. Durant els deu o onze mesos de vegetació del Bersim, permet fer de sis a deu dallades, segons els climes i es tracti de terres seques o de reg; algunes segades arriben a vuitanta centímetres, amb la ventatja de que tot el tronc està recubert de fulla; i amb una producció total per hectarea de 50 a 60.000 kilos de ferratje verd, que reduït a fems, equival a 12 o 15.000 kilos.

Constitueix el Bersim un aliment
sà, apetitós i molt nutritiu per tota
casta de bestiar.

Com a planta millorant de la terra, volcant 50.000 kilos d'aquesta lleguminosa en estat tendre, aporta al lloc ont s'hi colga uns 250 kilos de nitrogen o sigui els elements que contenen 1.600 kilos de nitrat de sosa o de 1.250 kilos de sulfat amonic.

Com a conclusió, podem dir: que'l Bersim constitueix un magnífic proveïdor de ferratge i resol la manca d'aquest durant l'hivern, per resistir les baixes temperatures. Associant lo amb l'aufaus, la producció de ferratge no queda mai interrompuda.

Degut a que dona vegetació extraordinària durant l'hivern, fa que no prosperin ni's desenrotllin les herbes perniciosos als conreus.

Ello que teòricament se diu de la bondat de les lleguminoses en l'aument de la producció de les terres, queda demostrat pràcticament.

Mereix un elogi especial l'introduïdor d'aquest ferratje a nostra terra don Raul M Mir, director de la notable il·lustració agrícola «El Cultivador Moderno» de Barcelona, qui facilita tota classe de dades, instruccions, aixís com la llevar en quantitats suficients per a que puguem apreciar el seu valor els nostres agricultors i remaders.

Si's té en concepte la necessitat que se sent d'uua planta ferratjera que reunesqui les condicions expressades, deuen els agricultors i'ls sindicats agrícols experimentarlo i comprobat els seus bons resultats propagar el Bersim, per constituir la redempció agre-pecuària de nostra terra.

J. ROF I CODINA.

Inspector de Higiene Pecuaria de
La Coruña

Glosada de St. Antoni

Ala, glosadors d'Artá; es hora de trempar les vostres arpes per cantar en gloses l'Argument de l'any 1921.

La cantitat de 25 ptes. qu'una persona amant de la nostra vila va destinar com a premi a la millor glosada, la mateixa persona l'ha feta creixe fins a 50 ptes., cantitat que ajuntada a la que probablement heí destinará s'Ajuntament se dividirà en dos o més premis.

Tots els glosadors que pensin presentar *Argument* convendria pasasen per aquesta Redacció a donar els noms i si son molts farem un poc més d'atmósfera a veure si s'amplien més encara aqueixes candidats.

No convé que se perdi aquesta hermosa costum.

Espectacles

Teatre Principal

La Gompanyia Vaquer Beneyto segueix en el Principal conquistant èxits entre el nostre públic. Son Director D. Miquel Vaquer mereix

l'enhorabona més calbrosa perquè escoltant els nostros consey's diumenge interpretá una obra saturada de lliçons de moralitat, i al mateix temps lográ posar de relleu les seves molt notables qualidats d'actor dramátic.

Posà en escena el drama en tres actes titulat «L'Hereu», escrit en català per D. Francisco Luis de Retes i traduït al castellà per D. Francisco Pérez Echevarría.

L'obra com hem dit no te res que rebutjar. Totes les escenes son lliçons per l'espectador. El Germans Vaquer desempenyaren notablement sos papers respectivus. La Beneyto se veu que havia estadiat profundament el seu paper perque en cap altre funció havia lograt interessar tan vivament al públic. Mereix felicitació especial. En Juan Alzamora (a) Leu sorti per primera volta amb aqueixa companyia. Llástima que la veu no l'acompanyi perque té qualitats ben aprofitables. 1

El's demás procuraren no desdir de la companyia.

AVIS

Per compromís contret anteriorment per la primera actriu Dolores Beneyto me veig obligat a suspendre la funció anunciada «La Flor del Trigo» fins al Diumenge día 20 del corrent.

Miquel Vaquer.

NECROLOGIQUES

El dia 31 de Octubre, rebuts els Sagraments, morí a la edat florida de la juventut i víctima del tifus Na Francisca Bisbal Bisbal. Era una joveveta virtuosa de tracto agradable que se conquistava les simpaties de qui la coneixia. Deu l'haja acullida a la gloria i doní a sa mare i demés familia resignació i consol.

L'acompanyam en son sentiment.

—Dia 2 després de rebre els Sacraments morí víctima d'un atac de gota D.ª Coloma Fuster (a) Salema de Sa Plassa mare del retgidor artanenc D. Francesc Picó al qual com'a sa demés família enviam l'expressió del nos tro condol.

—Després de molt llarga malaltia
sufrida amb cristiana resignació,
mori a Palma D.ª Catalina Flaquer

Vda. de Esteve. Deu haja acullida la seva ànima a la Santa Glòria i rebiga sa família i molt especialment sos fills Rt. D. Sebastià Esteve, Rector de la Seu, D. Antoni i demés, el nostre més sentit conbol.

—Poques setmanes després de la mort de son espòs D. Isidoro García de la que donarem conta ha morta també cristianament a la Ciutat de Palma, el dia 7 del present després de molt penosa i llarga malaltia Dª Margalida Vingut mare dels nostros bons amic Rt. Fr. Juan García, Segretari General de l'orde Tercera Regular i D. Antoni an a qui ademés de la resstant família acompanyam amb son sentiment.

El Sargent Quetglas ha mort

—Els camps marroquins ja han estat regats amb sang artanenca. Els nostros soldats han pagat ja el tribut a la Patria. Ademés de haver estat ferit el legionari periodista d'aquesta vila D. Onofré Picó Pomar, s'ha rebuda també la notícia d'haver rebuda gloriòsa mort en els camps de Monte-Arruit el sargent artanenc D. Francesc Quetglas Nadal.

S'en anà a Melilla de soldat i ascendi fins a sargent, afiliat al regiment de Cerinola i lluitant heroicament en Monte Arruit fou una de les víctimes de la crueltat moruna.

Al principi de la guerra sa mare rebia cartes seues, mes després del desastre deixà de rebre-ne de cap casta, lo qual la feia ja sospitar de sa mort. Mes ara desgraciadament la sospita s'ha convertida en realitat, porque es estat identificat el seu cadavre.

Que Deu haja dat el descans etern a l'ànima del sargent Quetglas i rebiga sa família especialment sa mare, l'expressió del nostre sentiment.

tota serena

com una ofrena;

*cançó de grill, cançó fervent de posta,
que com un glop d'incens, puja i s'en-*
[rrasca.

*A l'hora capvespral,
al fons del pou de la cisterna vella,
hi há una claror d'estrella,
una claror de nit primavera.*

*Es la mirada dolça
de la pluja d'hivern, pluja sagrada
que viu empresonada
texint randes de molsa.*

*Reposa santament
l'hort del convent,
cleda gent!
de la puresa,
recó tranquil*

*hont floreix la bellesa
de l'immortal visió
de Deu Nostre Senó.*

*Del Bon Pasó
de les ovelles blanques,
del coronat de llum,
del que posa'l perfum
dalt de tot de les branques.*

Del que ronda pel claustre quan fos-
[queja
per sentir l'abadesa com salmeja.

*Del Amor dels amors, que's torna pa
per combregá,
del Amors dels amors, que's torna vi
per ofert'...*

*Reposa santament
l'hort del convent...*

J. M.ª GUASCH.

es estada bona pero van barato.

Es porcs també s'aguanten an es preu de 20 a 22 ptes. i no hi ha gaire demanda.

ESTAT SANITARI.—Tret d'alguns casos de febres no hi ha gaire malalts. Els casos de febres ja pocs son afegí; van acabantse.

OPERAT.—Després de sufrir una delicada operació quirúrgica a Palma ha regresat ja fora de perill el nostre amic el Rt. D. Josep Fuster Pvre. Sia enhorabona.

OFICI DE GRACIES.—Hem rebut del Sr. Batle un ofici de gracies per lo que cooperarem amb D. Rafael Blanes a conseguir el ferrocarril Manacor-Artá. Son gracies que no se mereixen porque no ferem més que lo que poguerem dins les nostres escasses forces. Es atenció que agraim amb tot el cor.

MEMORIA.—Hem estat obsequiats p'el Foment Agrícola de Sa Pobla amb un exemplar de la Memoria que ha publicada del moviment i vida d'aquella entitat que va de cada dia més polent. Agraim l'obsequi.

CAIGUDA.—Mado Blaya den Figuerota s'en anava dimars per sa «Carretera veyá» quant feya aquella ventada. Una bufada de vent la va pendre, l'alsá al aire i la reboté en terra, fent-se una partida de cops de los que va haver de geure.

CORANTA HORES.—Els dies 30 i 31 d'Octubre i primer de Novembre a la Parroquia se celebraren les Coranta Hores que deixá Dª Elisabet Blanes (a. c. s.) Les funcions foren molt solemnes assistint-hi molta gent. Predicá el Triduo el P. Salom S. I.

OFICINA D'EMBARC

Qualsevol que vulgui embarcarse per l'estranger se dirigosa an

ANTONI GILI

(a) Comuna. - PONTARRÓ, 36 - ARTA - (Balears Mallorca) i ell les arretglará la documentació.

Aquest periódic está subjecte a censura esglesiástique.

CRÓNICA

DEL TEMPS.—Seguim el propi de la temporada. Després de la borrasca que en el n^o anterior ressenyarem vengueren uns quants dies de sol, pero el dilluns dia 7 altre volta comensá el temps tardoral. Se mogué una ventada furiosa i amb ella aigo. El dimars plogué casi tot lo dia i el dimecres feu calabruix amb una forta fredorada. El termómetro estava a 7° Ara novament está en calma, si be fa fret.

AGRICULTURA.—Tots els dies bons son ben aprofitats pels conradores per la sembra; el camp está en savó i poden fer les feines an el seu gust.

S'han trets els moniatos; l'anyada

L'HORT DE LES MONGES

*Silenci capvespral. L'hort del convent
reposa santament
tot plè d'olors divines;
són els fruiters de branques oloroses,
els préssecs d'or, les peres caputxines,
soperbes arrecades,
mel de clausura,
petons de sol, tornats fruiia madura.*

*Reposa santament
l'hort del convent
i una cançó tranquil·la
vaga entorn dels xiprers, vaga i s'enfila*

SERVICIO DE CARRUAJES
DE
BARTOLOMÉ FLAQUER
(A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Cadepera y Calarratjada y de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones intermedias.

PLASETA DEL MARCHANDO.

DISPONIBLE

GRANDES ALMACENES
San José

DE

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Únicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 217

I

Precio fijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48 — ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ES MERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

Ensaïmades i panets

En lloc se torben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, rotllets, i tota casta de pastisseria

TAMBE SE SERVEIX A DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DES PAIG Carrer de Palma 3 bis. ARTA

IIUEPII

A més bon preu que ningú compra carros
carretons en qualsevol estat estiguen mestre

Gabriel Carrió

(a) FUYA DES **QUATRE CANTONS**

Gran establiment d'en **Miquel Garau** Centro, 3-Artá

Sempre, Sempre, dorreres novedats en MERCERIA ● Extens surtit de PERFUMERIA

COLMADO

AMB CONSERVES DE TOTA CASTA

Representant dels licors de la casa MORENO amb el seu acreditat

Anís Miramar

Máquinas de cosi SINGER al contat i a pagues

No deixeu de visitar-lo amb la seguredat de que quedareu amb ganes de tornar-hi